

UNIWERSYTET
IM. ADAMA MICKIEWICZA
W POZNANIU

Wstęp do filozofii języka Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Lingwistyka stosowana Specjalność Lingwistyka stosowana specjalność lingwistyka komputerowa Jednostka organizacyjna Wydział Neofilologii Poziom studiów studia pierwszego stopnia Forma studiów studia stacjonarne Profil studiów profil ogólnoakademicki		Cykl dydaktyczny 2024/25 Kod zajęć 09LSTLKOS.11S.04187.24 Języki wykładowe polski Obligatoryjność Obowiązkowy Blok zajęciowy Przedmioty specjalnościowe
Koordynator zajęć	Bożena Niećko-Bukowska	
Prowadzący zajęcia	Bożena Niećko-Bukowska	
Okres Semestr 1	Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • Konwersatorium: 30, Zaliczenie z oceną	Liczba punktów ECTS 2

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	Celem zajęć jest rozwój kompetencji humanistycznej, wiedzy oraz umiejętności interpretacyjnych – w ramach kształtowania ogólnej kultury intelektualnej – w zakresie głównych trendów filozoficznych i przemian obrazu świata w europejskim kręgu kulturowym.
C2	Zaznajomienie studentów z głównymi trendami z zakresu filozofii języka oraz z tradycją filozofii lingwistycznej. Student rozwija zdolność krytycznego myślenia ze szczególnym uwzględnieniem refleksji nad językiem, pojmując znaczenie filozofii w kształtowaniu tożsamości i kultury europejskiej.

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy - Student/ka:			
W1	Potrafi wskazać wpływ filozofii greckiej na kształt kultury europejskiej	LST_K1_W01	Kolokwium ustne, Test
W2	Zna i analizuje wybrane zagadnienia z zakresu filozofii oraz filozofii języka	LST_K1_W01, LST_K1_W02, LST_K1_W05, LST_K1_W08	Kolokwium ustne, Test
W3	Zna najślawniejsze dzieła filozoficzne poświęcone rozważaniom nad językiem	LST_K1_W01, LST_K1_W05, LST_K1_W08	Kolokwium ustne, Test
W4	Rozumie znaczenie języka jako nośnika prawdy i wartości	LST_K1_W01, LST_K1_W02, LST_K1_W03, LST_K1_W05, LST_K1_W08	Kolokwium ustne, Test
Umiejętności - Student/ka:			
U1	Umie przedstawić główne stanowiska, w tym spory filozoficzne w odniesieniu do refleksji nad językiem	LST_K1_U03, LST_K1_U04, LST_K1_U05, LST_K1_U07	Kolokwium ustne, Test
U2	Czyta i interpretuje wybrane teksty z zakresu filozofii języka w ramach przewidzianych programem	LST_K1_U08, LST_K1_U11	Kolokwium ustne, Test
U3	Potrafi samodzielnie analizować wybrane problemy z zakresu filozofii, w tym filozofii języka	LST_K1_U08, LST_K1_U12	Kolokwium ustne, Test
Kompetencji społecznych - Student/ka:			
K1	Kształtuje zdolność analitycznego i krytycznego myślenia	LST_K1_K01, LST_K1_K02, LST_K1_K04	Kolokwium ustne, Test
K2	Potrafi wytłumaczyć na czym polega ujęcie języka jako nośnika sugestii, perswazji, przekonywania oraz narzędzia odpowiedzialności i kształtowania postaw	LST_K1_K01, LST_K1_K03, LST_K1_K04, LST_K1_K05	Kolokwium ustne, Test

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Początki filozofii europejskiej. Program racjonalnego poznawania świata. Język jako narzędzie opisu świata. Język jako system znaków.	W1, W2, W3, W4, U2, U3, K1	Konwersatorium
2.	Język jako przedmiot dociekań starożytnych szkół filozoficznych. Pojęcie Logosu. Dokonania szkoły elejskiej. Początki pragmalinguistyki.	W1, W2, W3, W4, U1, U2, U3, K1, K2	Konwersatorium
3.	Wstęp do epistemologii. Język jako nośnik prawdy. Zagadnienie źródeł oraz granic poznawania.	W2, W4, U1, K1	Konwersatorium

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
4.	Wprowadzenie do semantyki moralności. Filozofia mowy, myślenia, języka. Teoria złudzeń. Problematyka idei wrodzonych.	W2, W3, W4, U1, U3, K1	Konwersatorium
5.	Dokonania empiryzmu brytyjskiego. Kantowski przewrót kopernikański i jego konsekwencje dla językoznawstwa. Aprioryczna i aktywistyczna koncepcja języka.	W2, W3, U1, U2, U3, K1	Konwersatorium
6.	Główne nurty filozofii XX wieku. Nowa teoria znaczenia. Koncepcja gry językowej. Zagadnienie odpowiedzialności.	W2, W3, W4, U1, U2, U3, K1, K2	Konwersatorium

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Konwersatorium	Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień, Wykład konwersatoryjny, Wykład problemowy, Praca z tekstem, Rozwiązanie zadań (np.: obliczeniowych, artystycznych, praktycznych)

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Konwersatorium	Dobra frekwencja. Zaliczenie ustne. Kryteria oceniania: bardzo dobry (5,0): 91-100%; dobry plus (4,5): 84-90%; dobry (4,0): 75-83%; dostateczny plus (3,5): 68-74%; dostateczny (3,0): 60-67%; niedostateczny (2,0): 0-59%.

Literatura

Obowiązkowa

1. Diogenes Laertios, "Żywoty i poglądy słynnych filozofów". Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN, 2004.
2. Platon "Państwo", ks. VII. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN, 2010. Platon, "Kratylos". Wrocław: Zakład Narodowy imienia Ossolińskich - Wydaw. Polskiej Akademii Nauk, 1990. Platon "Obrona Sokratesa". Kraków, 2017.
3. R. Descartes, "Medytacje o pierwszej filozofii". Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN, 1958.
4. K. Ajdukiewicz, "Zagadnienia i kierunki filozofii". Warszawa, 2003.
5. J. Legowicz, "Historia filozofii starożytnej Grecji i Rzymu". Warszawa, 1973. A. Krokiewicz, "Zarys filozofii greckiej". Warszawa, 2000. G. Reale, "Historia filozofii starożytnej". Tom I, II, III. Redakcja Wydawnictw Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego, 1993; 1997; 1999.
6. L. Wittgenstein, "Dociekania filozoficzne". Warszawa, 2004. L. Wittgenstein, "Traktat logiczno-filozoficzny". Warszawa, 1997.

Dodatkowa

1. Z. Ziemiński, "Logika praktyczna". Warszawa, 1992.
2. R. Ziemińska, "Przewodnik po epistemologii". Kraków, 2013.
3. M. Hempoliński, "Brytyjska filozofia analityczna". Warszawa, 1974.
4. J. Filek, "Filozofia odpowiedzialności XX wieku". Kraków, 2003.
5. M. Ossowska, "Podstawy nauki o moralności". Lublin, 1994.
6. J. Łukasiewicz, "O zasadzie sprzeczności u Arystotelesa". Warszawa, 1987.

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Konwersatorium	30
Przygotowanie do zajęć	3
Czytanie wskazanej literatury	10
Przygotowanie do zaliczenia	17
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 60
Liczba punktów ECTS	ECTS 2

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Efekty uczenia się dla kierunku

Kod	Treść
LST_K1_K01	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do krytycznego zastosowania posiadanej przez siebie wiedzy i umiejętności oraz ich stałej aktualizacji w kontekście wykonywanego zawodu, w tym uznawania znaczenia wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych oraz zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu.
LST_K1_K02	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do odpowiedzialnego rozpoznania możliwości i ograniczeń wynikających z uzyskanej kompetencji i ról zawodowych.
LST_K1_K03	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do odpowiedzialnego pełnienia ról zawodowych, w tym przestrzegania zasad etyki zawodowej i wymagania tego od innych oraz dbałości o dorobek i tradycję zawodów w obrębie lingwistyki stosowanej.
LST_K1_K04	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do rozumienia problematyki etycznej związanej z odpowiedzialnością za rzetelność przekazywanej wiedzy i poszanowania własności intelektualnej.
LST_K1_K05	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do wypełniania zobowiązań społecznych, współorganizowania działalności na rzecz środowiska społecznego, inicjowania działań na rzecz interesu publicznego, myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy.
LST_K1_U03	Absolwent/ka potrafi samodzielnie wykorzystywać wiedzę przedmiotową, stosując w sposób innowacyjny tradycyjne i multimedialne źródła informacji (w szczególności leksykony, słowniki i korpusy językowe), dostępne w językach wybranej specjalności/specjalizacji.
LST_K1_U04	Absolwent/ka potrafi w innowacyjny sposób korzystać ze zdobytej wiedzy przedmiotowej w celu formułowania oraz analizy złożonych i nietypowych problemów, jak i uzasadniania swoich wyborów w działaniach zawodowych, zgodnie z wybraną specjalnością/specjalizacją i w warunkach nie w pełni przewidywalnych.
LST_K1_U05	Absolwent/ka potrafi rozpoznawać, analizować oraz oceniać procesy i zjawiska językowe, językowo-komunikacyjne, społeczno-kulturowe oraz procesy zachodzące w relacji człowiek – komputer na podstawie uzyskanej wiedzy i z wykorzystaniem standardowych metod i narzędzi, stosowanych w badaniach językoznawczych, w odniesieniu do wybranej specjalności/specjalizacji.
LST_K1_U07	Absolwent/ka potrafi samodzielnie, analitycznie i krytycznie interpretować teksty i zjawiska językowo-komunikacyjne, społeczno-kulturowe oraz technologiczne w odniesieniu do wybranej specjalności/specjalizacji.
LST_K1_U08	Absolwent/ka potrafi merytorycznie argumentować oraz formułować wnioski w językach wybranej specjalności/specjalizacji, odnosząc się do poglądów innych autorów w zakresie teorii językoznawczych oraz paradygmatów badawczych lingwistyki stosowanej.
LST_K1_U11	Absolwent/ka potrafi planować i organizować pracę indywidualną oraz w zespole.
LST_K1_U12	Absolwent/ka potrafi samodzielnie planować i realizować własne uczenie się przez całe życie oraz, w razie potrzeby, rozwój innych osób.
LST_K1_W01	Absolwent/ka zna i rozumie w zaawansowanym stopniu specyfikę lingwistyki stosowanej w relacji do dyscypliny językoznawstwa, a także pozostałych nauk humanistycznych i innych nauk.
LST_K1_W02	Absolwent/ka zna i rozumie w zaawansowanym stopniu pojęcia, zagadnienia i teorie z zakresu lingwistyki stosowanej w zależności od wybranej specjalności/specjalizacji (w tym: z zakresu badań nad językiem i jego społeczno-kulturowymi, technologicznymi oraz cywilizacyjnymi kontekstami).
LST_K1_W03	Absolwent/ka zna i rozumie treść, formę i funkcję podstawowej terminologii z zakresu lingwistyki stosowanej.
LST_K1_W05	Absolwent/ka zna i rozumie w zaawansowanym stopniu wybrane zagadnienia stanowiące podstawową wiedzę ogólną z zakresu językoznawstwa.
LST_K1_W08	Absolwent/ka zna i rozumie w zaawansowanym stopniu kompleksową naturę języka i komunikacji językowej.